

2. ՀԱՐԿԱԲՅՈՒՋԵՏԱՅԻՆ ՀԱՏՎԱԾ

2.1. ՀԱՄԱԽԱՐԿԱԾ ԲՅՈՒՋԵԻ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ

ԱՀ ֆինանսների նախարարության կողմից ներկայացրած պետական և համայնքների բյուջեների կատարողականների վերաբերյալ տվյալների համաձայն, 2019թ. հունվար-սեպտեմբերին ԱՀ համախմբված բյուջեի եկամուտները կազմել են 45440.3 մլն դրամ: Նախորդ տարվա նույն ժամանակաշրջանի համեմատ համախմբված բյուջեի եկամուտներն աճել են 10.5 տոկոսով:

Համախմբված բյուջեի ցուցանիշները*

/մլն դրամ/

	2018թ. հունվար-սեպտեմբեր	Տոկոսներով		2019թ. հունվար-սեպտեմբեր	Տոկոսներով		Աճի տեմպը, %
		ընդամենի նկատմամբ	ՀՆԱ-ի նկատմամբ		ընդամենի նկատմամբ	ՀՆԱ-ի նկատմամբ	
Համախմբված բյուջեի եկամուտներ	41140.9	100.0	20.8	45440.3	100.0	20.8	110.5
<i>այդ թվում՝</i>							
Պետական բյուջե	40425.7	98.3	20.5	44785.3	98.6	20.5	110.8
Համայնքների բյուջե	715.2	1.7	0.3	655.0	1.4	0.3	91.6
Համախմբված բյուջեի ծախսեր	71550.3	100.0	36.2	76775.0	100.0	35.1	107.3
<i>այդ թվում՝</i>							
Պետական բյուջե	69323.3	96.9	35.1	74720.2	97.3	34.2	107.8
Համայնքների բյուջե	2227.0	3.1	1.1	2054.8	2.7	0.9	92.3
Համախմբված բյուջեի հավելուրդ (+), պակասուրդ (-)	-30409.4	100.0	-15.4	-31334.7	100.0	-14.3	103.0
<i>այդ թվում՝</i>							
Պետական բյուջե	-28897.6	95.0	-14.6	-29934.9	95.5	-13.7	103.6
Համայնքների բյուջե	-1511.8	5.0	-0.8	-1399.8	4.5	-0.6	92.6

*Ներառված չեն ԱՀ պետական, համայնքների բյուջեների միջև ներքին տրանսֆերտները

2019թ. հունվար-սեպտեմբերին ԱՀ համախմբված բյուջեի ծախսերը կազմել են 76775.0 մլն դրամ՝ նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ աճելով 7.3 տոկոսով: Նույն ժամանակահատվածում համախմբված բյուջեի ծախսերը գերազանցել են եկամուտներին 69.0 տոկոսով:

2.2. ՊԵՏԱԿԱՆ ԲՅՈՒՋԵԻ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐԸ

/մլն դրամ/

	2018թ. հունվար-սեպտեմբեր	Տոկոսներով		2019թ. հունվար-սեպտեմբեր	Տոկոսներով		Աճի տեմպը, %
		ընդամենի նկատմամբ	ՀՆԱ-ի նկատմամբ		ընդամենի նկատմամբ	ՀՆԱ-ի նկատմամբ	
Շնորհաբեր եկամուտներ	40425.7	100.0	20.5	44785.3	100.0	20.5	110.8
1. Եկամուտներ	40425.7	100.0	20.5	44785.3	100.0	20.5	110.8
1.1 Հարկեր և տուրքեր	39983.3	98.9	20.3	44247.1	98.8	20.3	110.7
<i>այդ թվում՝</i>							
ԱԱՀ	14905.1	36.9	7.5	12200.9	27.2	5.6	81.9
ակցիզային հարկ	162.2	0.4	0.1	219.0	0.5	0.1	135.0
շահութահարկ	5245.7	13.0	2.7	9730.2	21.8	4.4	185.5
եկամտային հարկ	11368.9	28.1	5.7	12472.5	27.9	5.7	109.7
գույքահարկ	-	-	-	0.1	0.0	0.0	-
հողի հարկ	-	-	-	3.4	0.0	0.0	-
հաստատագրված վճարներ	364.0	0.9	0.2	380.7	0.9	0.2	104.6
բնօգտագործման և բնապահպանական վճարներ	4393.5	10.9	2.2	5400.4	12.1	2.5	122.9
որից ռոյալթի	3230.0	8.0	1.6	4900.0	11.0	2.2	151.7
առևտրի հարկ	1300.7	3.2	0.7	1492.8	3.3	0.7	114.8
ավտոմոբիլային ճանապարհների շինարարության, նորոգման և պահպանման համար կատարվող հատկացումներ	558.1	1.4	0.3	542.4	1.2	0.2	97.2

ՀԱՐԿԱԲՅՈՒՋԵՏԱՅԻՆ ՀԱՏՎԱԾ

	2018թ. հունվար- սեպտեմբեր	Տոկոսներով		2019թ. հունվար- սեպտեմբեր	Տոկոսներով		Աճի տեմպը, %
		ընդամենի նկատմամբ	ՀՆԱ-ի նկատմամբ		ընդամենի նկատմամբ	ՀՆԱ-ի նկատմամբ	
հանրային ծառայությունների կարգավորման պարտադիր վճարներ	130.2	0.3	0.1	156.5	0.3	0.1	120.2
ռադիոհաճախականության օգտագործման պարտադիր վճարներ	624.4	1.5	0.3	448.1	1.0	0.2	71.8
արտոնագրային վճար	75.6	0.2	0.0	58.4	0.1	0.0	77.2
դրոշմանիշային վճար	306.1	0.7	0.2	371.3	0.8	0.2	121.3
այլ հարկային եկամուտներ	40.7	0.1	0.0	36.9	0.1	0.0	90.7
պետական տուրք	508.1	1.3	0.3	575.3	1.3	0.3	113.2
սոցիալական վճարներ	-	-	-	158.2	0.3	0.1	-
1.2. Այլ եկամուտներ	442.4	1.1	0.2	538.2	1.2	0.2	121.7
2. Պաշտոնական դրամաշնորհներ	-	-	-	-	-	-	-
Բյուջետային վարկ	38571.1	95.4	19.5	43385.3	97.2	19.8	112.5
Ընդամենը ծախսեր	69323.3	100.0	35.1	76200.4	100.0	34.9	109.9
1. Ընթացիկ ծախսեր	56653.9	81.7	28.7	59101.4	77.6	27.0	104.3
Աշխատավարձ	7209.9	10.4	3.6	7636.1	10.0	3.5	105.9
Ծառայությունների և ապրանքների ձեռք բերում	7484.8	10.8	3.8	8620.2	11.3	3.9	115.2
Տոկոսավճարներ	2703.8	3.9	1.4	2773.8	3.6	1.3	102.6
ներքին տոկոսավճարներ	2703.8	3.9	1.4	2773.8	3.6	1.3	102.6
արտաքին տոկոսավճարներ	-	-	-	-	-	-	-
Սուբսիդիաներ	11423.2	16.5	5.8	11649.3	15.3	5.3	102.0
Դրամաշնորհներ	8772.9	12.7	4.4	8651.1	11.4	4.0	98.6
Սոցիալական նպաստներ և կենսաթոշակներ	15905.8	22.9	8.1	16613.7	21.8	7.6	104.5
Այլ ծախսեր	3153.5	4.5	1.6	3157.2	4.2	1.4	100.1
2. Ոչ ֆինանսական ակտիվների հետ գործառնություններ	12669.4	18.3	6.4	17099.0	22.4	7.9	135.0
Ոչ ֆինանսական ակտիվների գծով ծախսեր	12689.4	18.3	6.4	17174.2	22.5	7.9	135.3
Ոչ ֆինանսական ակտիվների օտարումից մուտքեր	-20.0	0.0	0.0	-75.2	-0.1	0.0	3.8 անգ
Հավելուրդ (+), պակասուրդ (-)	-28897.6	100.0	-14.6	-31415.1	100.0	-14.4	108.7
Պակասուրդի ֆինանսավորման աղբյուրներ	-9589.3	100.0	-4.8	-11375.7	100.0	-5.2	118.6
<i>Բյուջետային միջոցների տարեսկզբի մնացորդ</i>	<i>140.5</i>	<i>-1.5</i>	<i>0.1</i>	<i>173.5</i>	<i>-1.5</i>	<i>0.1</i>	<i>123.5</i>
<i>Փոխառու միջոցներ</i>	<i>-10936.2</i>	<i>114.1</i>	<i>-5.5</i>	<i>-11549.2</i>	<i>101.5</i>	<i>-5.3</i>	<i>105.6</i>
<i>Ֆինանսական գուտ ակտիվներ</i>	<i>1206.4</i>	<i>-12.6</i>	<i>0.6</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>

Պետական բյուջեի ծախսերն ըստ գործառնական դասակարգման խմբերի

/մլն դրամ/

	2018թ. հունվար- սեպտեմբեր	Տոկոսներով		2019թ. հունվար- սեպտեմբեր	Տոկոսներով		Աճի տեմպը, %
		ընդամենի նկատմամբ	ՀՆԱ-ի նկատմամբ		ընդամենի նկատմամբ	ՀՆԱ-ի նկատմամբ	
Ընդամենը ծախսեր	69323.3	100.0	35.1	76200.4	100.0	34.9	109.9
<i>այդ թվում՝</i>							
01. Ընդհանուր բնույթի հանրային ծառայություններ	8402.2	12.1	4.2	8813.5	11.6	4.0	104.9
03. Հասարակական կարգ, անվտանգություն և դատական գործունեություն	4859.1	7.0	2.5	5024.6	6.6	2.3	103.4
04. Տնտեսական հարաբերություններ	10260.1	14.8	5.2	11182.3	14.7	5.1	109.0

ՀԱՐԿԱԲՅՈՒՋԵՏԱՅԻՆ ՀԱՏՎԱԾ

	2018թ. հունվար-սեպտեմբեր	Տոկոսներով		2019թ. հունվար-սեպտեմբեր	Տոկոսներով		Աճի տեմպը, %
		ընդամենի նկատմամբ	ՀՆԱ-ի նկատմամբ		ընդամենի նկատմամբ	ՀՆԱ-ի նկատմամբ	
05. Շրջակա միջավայրի պաշտպանություն	117.5	0.2	0.1	138.0	0.2	0.1	117.4
06. Բնակարանային շինարարություն և կոմունալ ծառայություններ	381.5	0.5	0.2	461.7	0.6	0.2	121.0
07. Առողջապահություն	3938.3	5.7	2.0	4355.2	5.7	2.0	110.6
08. Հանգիստ, մշակույթ և կրոն	1990.5	2.9	1.0	2088.7	2.7	1.0	104.9
09. Կրթություն	9196.5	13.3	4.6	9359.9	12.3	4.3	101.8
10. Սոցիալական պաշտպանություն	16164.9	23.3	8.2	15985.4	21.0	7.3	98.9
11. Հիմնական բաժիններին չդասվող ծախսեր	14012.7	20.2	7.1	18791.1	24.6	8.6	134.1

Ըստ ԱՀ ֆինանսների նախարարության տվյալների, 2019թ. հոկտեմբերի 1-ի դրությամբ պետական բյուջեի ապառքները կազմել են 5620.5 մլն դրամ և 2019թ. հունվարի 1-ի համեմատ աճել են 2363.9 մլն դրամով կամ 72.6 տոկոսով, 2018թ. հոկտեմբերի 1-ի համեմատ՝ 2229.6 մլն դրամով կամ 65.8 տոկոսով:

Պետական բյուջեի ապառքները

	2018թ. հոկտեմբերի 1-ի դրությամբ		2019թ. հունվարի 1-ի դրությամբ		2019թ. հոկտեմբերի 1-ի դրությամբ	
	Գումարը, մլն դրամ	Ընդամենի նկատմամբ, %	Գումարը, մլն դրամ	Ընդամենի նկատմամբ, %	Գումարը, մլն դրամ	Ընդամենի նկատմամբ, %
Ընդամենը	3390.9	100.0	3256.6	100.0	5620.5	100.0
Ավելացված արժեքի հարկ	1405.8	41.4	1468.9	45.1	3254.4	58.0
Ակցիզային հարկ	6.0	0.2	5.2	0.2	3.9	0.1
Շահութահարկ	268.6	7.9	237.4	7.3	663.9	11.8
Եկամտային հարկ	1081.1	31.9	1022.0	31.4	1055.7	18.8
Հաստատագրված վճարներ	145.6	4.3	84.8	2.6	115.2	2.0
Բնապահպանական և բնօգտագործման վճարներ	8.8	0.3	3.2	0.1	13.6	0.2
Առևտրի հարկ	349.5	10.3	338.6	10.4	374.7	6.7
Ավտոմոբիլային ճանապարհների շինարարության, նորոգման և պահպանման համար կատարվող հատկացումներ	26.6	0.8	24.7	0.7	27.9	0.5
Դրոշմանիշային վճար	-	-	-	-	30.0	0.5
Շահարաժին	98.9	2.9	71.8	2.2	81.2	1.4

2.3. ՀԱՄԱՅՆՔՆԵՐԻ ԲՅՈՒՋԵՆԵՐԻ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ

/մլն դրամ/

	2018թ. հունվար-սեպտեմբեր	Տոկոսներով		2019թ. հունվար-սեպտեմբեր	Տոկոսներով		Աճի տեմպը, %
		ընդամենի նկատմամբ	ՀՆԱ-ի նկատմամբ		ընդամենի նկատմամբ	ՀՆԱ-ի նկատմամբ	
Ընդամենը եկամուտներ	2217.6	100.0	1.1	2135.2	100.0	1.0	96.3
1. Եկամուտներ	715.2	32.3	0.3	655.0	30.7	0.3	91.6
1.1. Հարկեր և տուրքեր	398.2	18.0	0.2	431.1	20.2	0.2	108.3
<i>այդ թվում՝</i>							
գույքահարկ	243.8	11.0	0.1	277.5	13.0	0.1	113.8
հողի հարկ	62.8	2.8	0.0	52.6	2.5	0.0	83.8

ՀԱՐԿԱԲՅՈՒՋԵՏԱՅԻՆ ՀԱՏՎԱԾ

	2018թ. հունվար- սեպտեմբեր	Տոկոսներով		2019թ. հունվար- սեպտեմբեր	Տոկոսներով		Աճի տեմպը, %
		ընդամենի նկատմամբ	ՀՆԱ-ի նկատմամբ		ընդամենի նկատմամբ	ՀՆԱ-ի նկատմամբ	
հողի հարկի և գույքահարկի գծով տույժ և տուգանք	7.9	0.4	0.0	11.7	0.5	0.0	148.1
պետական և տեղական տուրքեր	83.7	3.8	0.1	89.3	4.2	0.1	106.7
1.2. Այլ եկամուտներ	317.0	14.3	0.1	223.9	10.5	0.1	70.6
2. Պետական բյուջեից ստացված դոտացիաներ	1502.4	67.7	0.8	1480.2	69.3	0.7	98.5
Ընդամենը ծախսեր	2227.0	100.0	1.1	2054.8	100.0	0.9	92.3
1. Ընթացիկ ծախսեր	2048.5	92.0	1.0	2104.5	102.4	0.9	102.7
Աշխատավարձ	815.8	36.7	0.4	830.7	40.4	0.4	101.8
Ծառայությունների և ապրանքների ձեռք բերում	405.0	18.2	0.2	427.4	20.8	0.2	105.5
Տոկոսավճարներ	-	-	-	-	-	-	-
ներքին տոկոսավճարներ	-	-	-	-	-	-	-
արտաքին տոկոսավճարներ	-	-	-	-	-	-	-
Սուբսիդիաներ	657.8	29.5	0.3	675.0	32.8	0.3	102.6
Դրամաշնորհներ	98.0	4.4	0.1	108.6	5.3	0.0	110.8
Սոցիալական նպաստներ և կենսաթոշակներ	7.3	0.3	0.0	0.2	0.0	0.0	2.7
Այլ ծախսեր	64.6	2.9	0.0	62.6	3.1	0.0	96.9
2. Ոչ ֆինանսական ակտիվների հետ գործառնություններ	178.5	8.0	0.1	-49.7	-2.4	0.0	x
Ոչ ֆինանսական ակտիվների գծով ծախսեր	284.7	12.8	0.1	148.4	7.2	0.1	52.1
Ոչ ֆինանսական ակտիվների օտարումից մուտքեր	-106.2	-4.8	0.0	-198.1	-9.6	-0.1	186.5
Հավելուրդ (+), սպակասուրդ (-)	-9.4	100.0	0.0	80.4	100.0	0.1	X

*Համայնքների բյուջեների ծախսերն
ըստ գործառնական դասակարգման խմբերի*

/մլն դրամ/

	2018թ. հունվար- սեպտեմբեր	Տոկոսներով		2019թ. հունվար- սեպտեմբեր	Տոկոսներով		Աճի տեմպը, %
		ընդամենի նկատմամբ	ՀՆԱ-ի նկատմամբ		ընդամենի նկատմամբ	ՀՆԱ-ի նկատմամբ	
Ընդամենը ծախսեր	2227.0	100.0	1.1	2054.8	100.0	0.9	92.3
<i>այդ թվում՝</i>							
01. Ընդհանուր բնույթի հանրային ծառայություններ	961.2	43.2	0.5	851.2	41.4	0.4	88.6
04. Տնտեսական հարաբերություններ	48.7	2.2	0.0	-70.0	-3.4	0.0	x
05. Շրջակա միջավայրի պաշտպանություն	521.0	23.4	0.3	548.1	26.7	0.2	105.2
06. Բնակարանային շինարարություն և կոմունալ ծառայություններ	281.5	12.6	0.1	298.8	14.6	0.1	106.1
08. Հանգիստ, մշակույթ և կրոն	200.4	9.0	0.1	203.9	9.9	0.1	101.7
09. Կրթություն	181.9	8.2	0.1	181.6	8.8	0.1	99.8
11. Հիմնական բաժիններին չդասվող ծախսեր	32.3	1.4	0.0	41.2	2.0	0.0	127.6